

MESURA DEL VALOR SOCIAL INTEGRAT DEL PROGRAMA “ENTITATS AMB COR” DE CÀRITAS DIOCESANA DE BARCELONA

Institut Cerdà

Projecte de col·laboració

MAIG 2017

Índex

1.	Introducció	3
2.	Marc conceptual del valor social	5
2.1	Antecedents	5
2.2	Metodologia de quantificació del Valor Social Integrat	6
3.	Programa “Entitats amb Cor” de Càritas Diocesana de Barcelona	8
4.	Anàlisi del valor social generat per “Entitats amb Cor”	14
4.1	Fase 0. Coneixement exhaustiu del cas	15
4.2	Fase 1. Agents implicats	16
4.3	Fases 2 i 3. Priorització i definició dels agents clau	18
4.4	Fase 4. Entrevistes als grups d’interès clau	19
4.5	Fase 5. Càlculs i presentació del resultats finals	23
4.5.1	Valor socioeconòmic (directe i indirecte)	23
4.5.2	Valor social específic	25
4.5.3	Retorn econòmic a les administracions públiques	30
4.5.4	Resultats finals	31
5.	Conclusions	35

1. Introducció

Determinar i quantificar el valor social de l'activitat empresarial o de qualsevol organització és un dels principals reptes tant del sector empresarial com del tercer sector de cara al futur. Qualsevol activitat econòmica d'una empresa o activitat social d'una organització benèfica que perduri en el temps està generant un valor, però tradicionalment s'han utilitzat exclusivament indicadors econòmics per a quantificar-lo. En l'actualitat són poques les organitzacions que valoren de forma sistemàtica el valor social que generen, tot i que la tendència és creixent. El fet que no hi hagi una metodologia unànimement reconeguda i estandarditzada dificulta l'aplicació d'un sistema de comptabilitat social en les organitzacions.

En aquest sentit, el professor José Luís Retolaza de la Universitat de Deusto, conjuntament amb altres col·laboradors, va desenvolupar l'any 2013 una metodologia pionera anomenada "càlcul o mesura del Valor Social Integrat", que pretén precisament abordar aquest problema oferint una eina per tal que les empreses i organitzacions puguin determinar i quantificar quin valor social genera la seva activitat. Tot i que la metodologia és realment força recent, ja ha estat aplicada pels mateixos creadors en diverses organitzacions, tant empresarials com ONGs, d'entitat i mida rellevants, com són la Fundació Formació i Treball, Lantegi Batuak i Euskaltel, entre d'altres.

Aquest estudi, fruit d'una col·laboració gratuïta i desinteressada de l'Institut Cerdà amb Càritas Diocesana de Barcelona, té per objectiu calcular el "Valor Social Integrat" (VASI) generat pel Programa "Entitats amb Cor" (EaC a partir d'ara) de Càritas Diocesana de Barcelona (CDB a partir d'ara) en l'exercici 2015¹ utilitzant la metodologia esmentada.

Així doncs, l'objectiu del present projecte és **identificar i monetitzar** el valor generat per CDB a través del programa EaC.

A partir d'aquest objectiu, el programa EaC i, per extensió, CDB esperen obtenir els beneficis següents:

- 1) L'entitat podrà **donar visibilitat i justificar tant internament com externament quin valor aporta amb la seva activitat.**
- 2) Podrà, també, **gestionar de manera més eficient les diverses línies d'activitat, podent prioritzar aquelles que globalment generen més valor.**
- 3) Finalment, també permetrà que l'entitat disposi d'un **nou recurs de comunicació capaç de posar en valor davant de tots els grups d'interès quin retorn perceben al formar part del programa.**

¹ L'estudi es basa en l'exercici 2015, per tant, totes les dades, valors i càlculs que apareixen en el document fan referència a aquest any.

Seguint la línia i intencionalitat dels creadors d'aquesta metodologia, des de l'Institut Cerdà, entitat encarregada de la realització del present estudi, també es vol fer incidència en la importància d'anar avançant en l'aplicació d'aquesta metodologia de mesura del valor social. S'entén que la millor manera de fer-ho és que les diferents organitzacions vagin incorporant en els seus mètodes comptables l'anàlisi del valor social que genera la seva activitat.

D'aquesta manera, s'aconseguiria abordar el procés metodològic per organitzacions de diferents sectors i amb diferents característiques impulsant la millora de la metodologia, ja que s'estandarditzaria. I, conseqüentment, s'obtindria un major i millor coneixement del valor social generat per les diferents entitats, de manera que la societat podria conèixer les organitzacions per la seva part econòmica, però també pel seu vessant social.

Evidentment, les organitzacions també n'obtindrien beneficis notables, com són els tres principals beneficis que obtindrà EaC de CDB amb la realització d'aquest estudi.

El document segueix la següent estructura: en el segon capítol es revisa el marc teòric i conceptual en el qual s'emmarca la metodologia utilitzada en aquest projecte. A continuació es presenta i descriu el programa EaC de CDB, explicant detalladament la composició, el funcionament i les activitats d'aquest programa (capítol 3). En aquest mateix capítol es detallen els grups d'interès d'EaC i la seva relació amb l'entitat. I, finalment, en el capítol 4, es presenten i s'expliquen de forma seqüenciada els diferents passos del procés metodològic seguit, que són:

- Capítol 2: Revisió del marc teòric i conceptual en el qual s'emmarca la metodologia utilitzada en aquest projecte.
- Capítol 3: Presentació i descripció del programa EaC de CDB, explicant detalladament la composició, el funcionament i les activitats d'aquest programa. En aquest mateix capítol es detallen els grups d'interès d'EaC i la seva relació amb l'entitat.
- Capítol 4: Presentació i explicació de forma seqüenciada dels diferents passos del procés metodològic seguit.
 - Fase 0. Coneixement exhaustiu del cas .
 - Fase 1. Agents implicats.
 - Fases 2 i 3. Priorització i definició dels agents clau.
 - Fase 4. Entrevistes als grups d'interès clau.
 - Fase 5. Càlculs i presentació dels resultats.
- Capítol 5: Conclusions.

2. Marc conceptual del valor social

2.1 Antecedents

Tradicionalment, el valor social d'una organització s'ha limitat a l'anàlisi del seu valor econòmic, ja que es considerava l'organització com una entitat generadora de valor econòmic (Groth et al., 1996), oblidant-se de la seva funció i interacció socials, o relegant-la a un segon pla d'efectes indeterminats (Fernandes et al., 2011). De fet, com sabem, el valor econòmic generat per una empresa es recull mitjançant els principis comptables, però no existeix cap instrument anàleg que permeti reflectir el valor social que genera amb la seva activitat.

Actualment, tot i que constatem una clara tendència creixent, són molt poques encara les organitzacions que sistemàticament mesuren el valor social que generen. Principalment hauríem de distingir entre entitats socials (cas d'EaC) i mercantils. En el cas de les entitats socials, les metodologies utilitzades són molt diverses però no existeix un estàndard que les unifiqui i integri per tal de facilitar el càlcul i la posterior comparativa entre diferents entitats. En el cas de les entitats mercantils, els estàndards utilitzats encara són més reduïts i aplicats exclusivament per grans empreses cotitzades.

A més a més, la gran majoria de les entitats socials han centrat les seves anàlisis en especificar quin és el seu impacte o valor social, sense arribar a quantificar econòmicament aquest valor social generat. Aquest fet provoca 2 principals problemes: no monetitzar el valor social generat implica una infravaloració de l'activitat i, a més, és un impediment a l'hora d'integrar el valor econòmic i social, ja que estan expressats en diferents unitats.

Tot i així, en els darrers anys s'han fet diversos avenços que intenten posar remei a aquesta situació integrant el valor econòmic i social generat per les organitzacions, però no existeix encara una metodologia de referència, suficientment estesa i sistematitzada.

Un altre *hàndicap* fonamental per analitzar el valor social recau en els enfocaments tradicionals, que tan sols tenen en compte el valor financer generat per als accionistes, i per tant, no tenen en compte el valor, tant econòmic com social, generat per als altres grups d'interès.

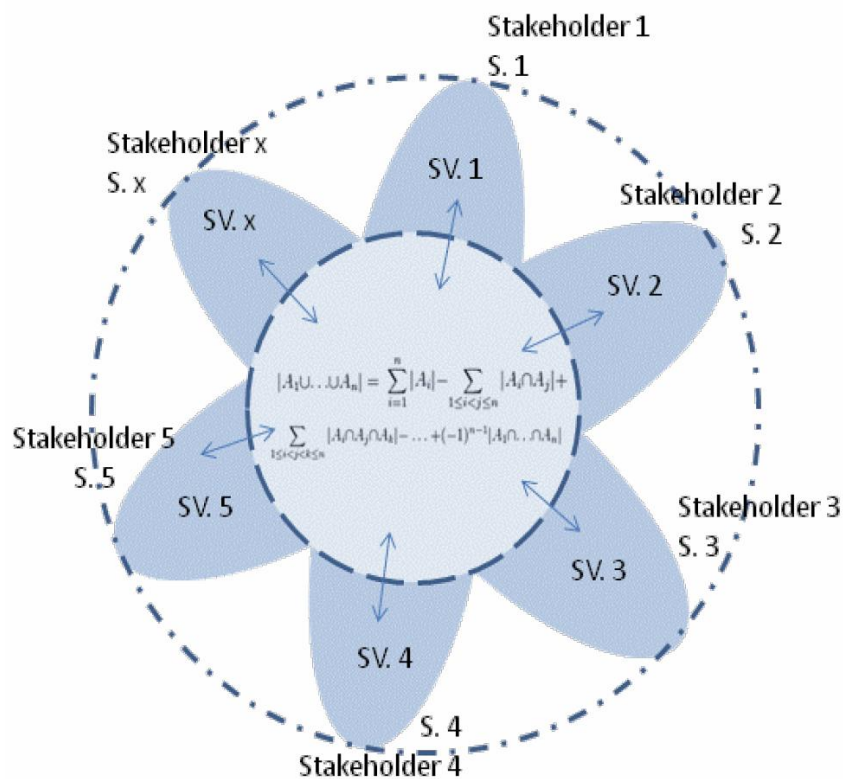
2.2 Metodologia de quantificació del Valor Social Integrat

Per tot això, i basant-se en la teoria dels grups d'interès (Freeman, 1984, 2004; Retolaza & San José, 2011), Retolaza *et al.* (2013), van proposar una metodologia de quantificació del Valor Social Integrat (VASI) que permet fer aflorar, visualitzar i objectivar el valor creat per una organització per al conjunt dels seus grups d'interès.

El punt crític d'aquesta metodologia rau en la dificultat de generar un valor únic, ja que depenent del prisma -grup d'interès- des del qual es realitzi la valoració, uns determinats *outputs* poden ser considerats o no com a valor social per a aquest determinat grup. Això fa que un mateix projecte, empresa o organització pugui generar un valor social diferent en funció de quin grup d'interès realitzi l'anàlisi.

Per donar solució a aquest problema el professor Retolaza i el seu equip d'investigació van proposar una solució coneguda amb el nom de Model Polièdric (fig. 1). Gràcies a aquest model podem conèixer el resultat del valor social que genera l'organització per a cadascun dels grups d'interès de manera individual i, també, el Valor Social Integrat (VASI) conjunt.

Figura 1. Model Polièdric

Font: Retolaza *et al.* (2013)

Les virtuts que compleix aquesta metodologia i que són d'obligat compliment per qualsevol metodologia que pretengui quantificar el valor social que genera una empresa o organització són les tres següents:

- Té la capacitat de determinar en quina mesura els diferents grups d'interès de l'organització estan sent beneficiats per l'activitat d'aquesta.
- Pot avaluar i quantificar el valor social d'una línia d'activitat concreta de l'organització.
- El resultat del càlcul d'aquest valor social s'obté en euros, i per tant, la metodologia és capaç de monetitzar el valor que genera l'activitat en concret.

Per aconseguir complir aquests tres punts la metodologia esmentada combina l'anàlisi qualitativa i quantitativa.

L'anàlisi qualitativa busca avaluar el valor que genera l'entitat, els mecanismes d'aquest valor i l'extensió dels beneficis als *stakeholders*, a través d'entrevistes en profunditat a representants de tots aquests grups d'interès. En canvi, l'anàlisi quantitativa se centra en la quantificació d'aquest valor que els grups d'interès han indicat que perceben en el transcurs de les entrevistes, a través del desenvolupament d'indicadors i *proxies* (aproximacions del valor) que permetin monetitzar el valor generat.

Aquesta metodologia, per tant, intenta mesurar el valor que els grups d'interès han percebut en un període concret, des de la perspectiva dels propis grups d'interès, basant-se en dades reals i concretes, reunides un cop ja s'han realitzat les actuacions de l'entitat.

És important també recalcar que aquesta metodologia de quantificació del VASI va més enllà d'un número o valor final. La idea és descriure el procés per arribar al valor final contextualitzant la informació per a permetre al lector la correcta interpretació d'aquest. A més, la metodologia involucra els grups d'interès al llarg del procés per a identificar el valor creat per a cadascun d'ells, fet que aporta una major consistència del resultat.

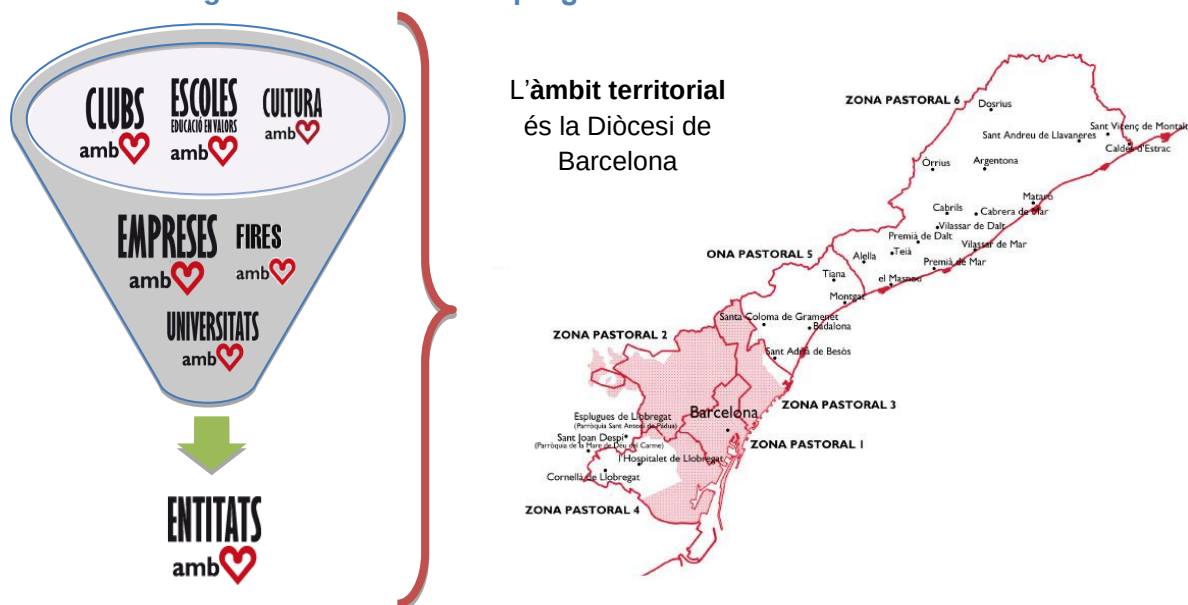
3. Programa “Entitats amb Cor” de Càritas Diocesana de Barcelona

Càritas Diocesana de Barcelona és una entitat sense ànim de lucre, amb una estructura de finançament majoritàriament privada i que compta amb un programa anomenat “**Entitats amb Cor**”. Es tracta d’un programa de promoció d’accions d’RSC en les entitats compromeses en el desenvolupament del benestar social i la qualitat de vida dels col·lectius més vulnerables.

Es tracta d’una iniciativa creada l’any 2002. El primer programa que es va crear va ser **Empreses amb Cor**, seguit de la resta de programes que es van anar adherint a la iniciativa; **Fires amb Cor**, **Clubs amb Cor**, **Universitats amb Cor**, **Escoles amb Cor** i **Cultura amb Cor**.

En la fig. 2 podem veure els 6 subprogrames d’EaC i l’àmbit territorial d’actuació d’aquests. En el present estudi s’ha tingut en compte el valor generat pel conjunt dels 6 subprogrames.

Figura 2. Estructura del programa i àmbit territorial d’actuació

Font: Institut Cerdà amb la col·laboració de l'equip d'EaC

Aquest programa de Càritas persegueix dos grans objectius:

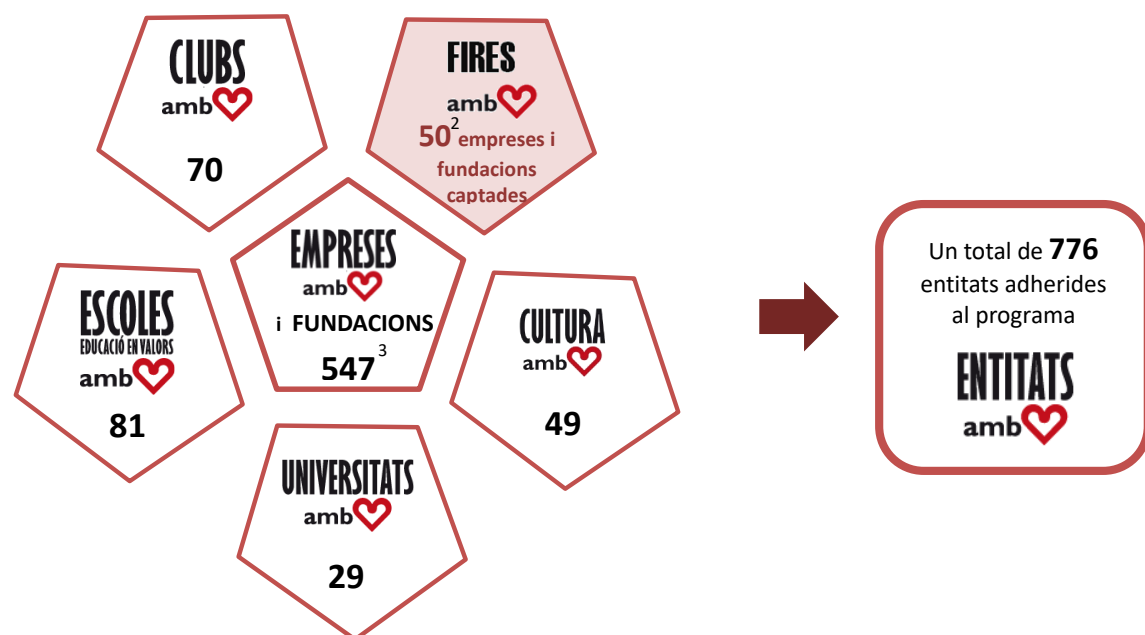
- **Sensibilitzar** a empreses i organitzacions en temes de Responsabilitat Social Corporativa per tal que aquestes prenguin consciència que la societat necessita de la seva acció social.
- **Captar** les empreses i organitzacions que vulguin col·laborar fent algun tipus de donació o aportació i gestionar els processos d'aportació.

Per tant, el Programa no té la funció de gestionar els recursos aportats per les entitats col·laboradores. Aquesta tasca la duu a terme CDB, exceptuant el cas de les activitats esportives extraescolars i estades esportives que conformen una de les aportacions dels clubs que estan adherits al subprograma Clubs amb Cor. Com s'ha dit, la resta d'aportacions són gestionades per Càritas, fet que serà rellevant més endavant a l'hora d'entendre els apartats de *Definició dels agents Clau* i de *Càlcul i presentació dels resultats*.

En definitiva, el Programa pretén establir relacions amb aquestes entitats sensibilitzades i compromeses amb el desenvolupament del benestar social per tal que la seva activitat i filosofia estigui ben alineada i coincideixi amb els valors que Càritas promou.

L'equip d'EaC està format per 3 treballadors de Càritas i 85 voluntaris. A continuació es mostra l'esquema de l'estructura dels 6 subprogrames d'EaC amb el nombre d'entitats que conformen cada subprograma (fig. 3).

Figura 3. Subprogrames i nombre d'entitats que les integren

Font: Institut Cerdà amb la col·laboració de l'equip d'EaC

En total, l'any 2015, han col·laborat amb EaC 776 entitats a través d'alguna o diverses **tipologies d'aportacions**.

² Les 50 empreses i fundacions captades a través de Fires amb Cor ja s'han inclòs al còmput de les 547 Empreses amb Cor.

³ Inclou empreses, fundacions, col·legis professionals i gremis.

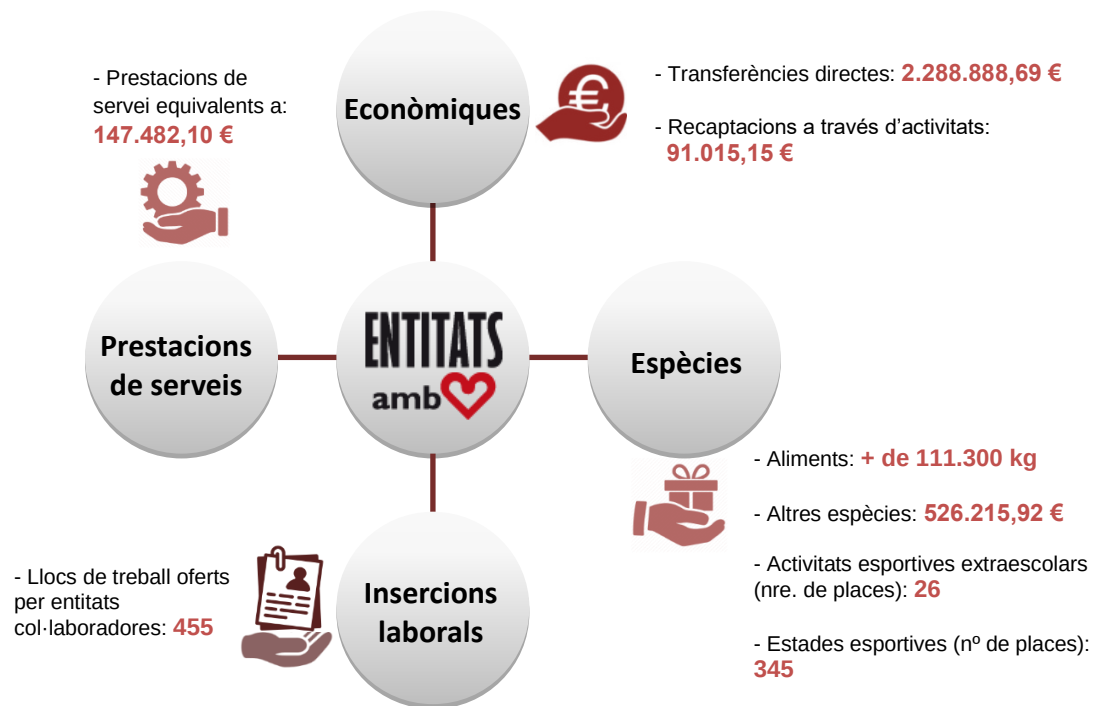
Les accions que poden dur a terme les entitats adherides al programa són moltes, per exemple: facilitar la incorporació al mercat laboral de les persones ateses per Càritas, promocionar el voluntariat corporatiu, realitzar una prestació gratuïta de serveis, fer difusió de les activitats que realitza Càritas a través dels mitjans de l'empresa, fomentar les microdonacions dels treballadors, promoure la formació específica a persones ateses per Càritas, entre altres.

Les diferents formes de col·laboració es poden classificar en quatre tipologies diferents:

- **Econòmiques.** Inclou transferències econòmiques directes o recaptacions econòmiques a través d'activitats organitzades per l'entitat col·laboradora, com poden ser curses, obres de teatre, sopars benèfics, etc.
- **Espècies.** Inclou quatre tipus d'espècies diferents:
 - o Aliments
 - o Materials o productes. Joguines, cotxets, medicaments, material esportiu, etc.
 - o No materials. Entrades, cessió d'espais i pisos, serveis odontològics infantils, etc.
 - o Estadets esportives. Estadets esportives d'estiu o activitat esportives d'hivern, durant el curs acadèmic. Aquest tipus d'espècie s'ha separat de les no materials perquè, tal i com s'ha comentat abans, és l'única aportació que el programa EaC gestiona directament i, per tant, participa en tota la cadena de valor, des de la recaptació fins a la gestió, per tal que els usuaris de Càritas (beneficiaris) puguin gaudir-ne.
- **Insercions laborals.** Les empreses ofereixen llocs de treball a usuaris de Càritas en risc d'exclusió social.
- **Prestacions de serveis.** Tot tipus d'aportacions en les quals el beneficiari directe és Càritas, però que serveixen per a realitzar i facilitar les tasques de l'entitat i, per tant, els realment beneficiats acaben sent els usuaris de Càritas.

En la figura 4 es poden veure cadascuna d'aquestes diferents tipologies d'aportació per part de les entitats col·laboradores, així com la seva quantificació. Cal recordar, tal i com ja s'ha comentat anteriorment, que totes les dades que apareixen en l'estudi són de l'exercici 2015.

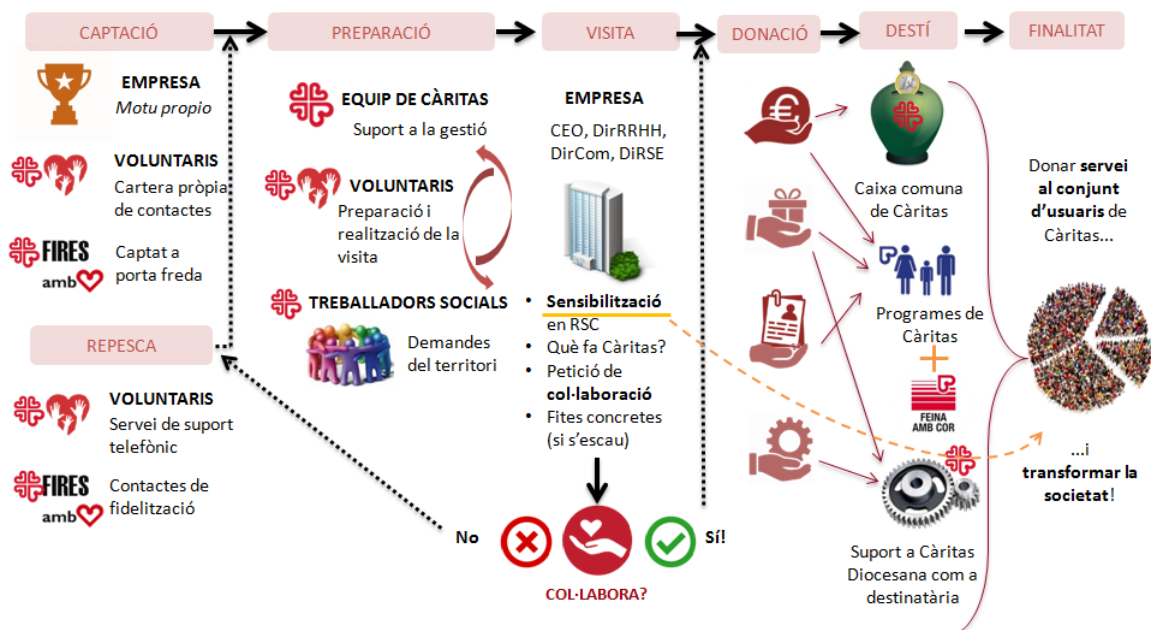
Figura 4. Tipologia d'aportacions que realitzen les entitats col·laboradores

Font: Institut Cerdà amb la col·laboració de l'equip d'EaC

El funcionament del Programa es pot resumir amb la següent cadena de valor d'un dels seus subprogrames, concretament, el d'Empreses amb Cor.

Figura 5. Cadena de valor d'Empreses amb Cor

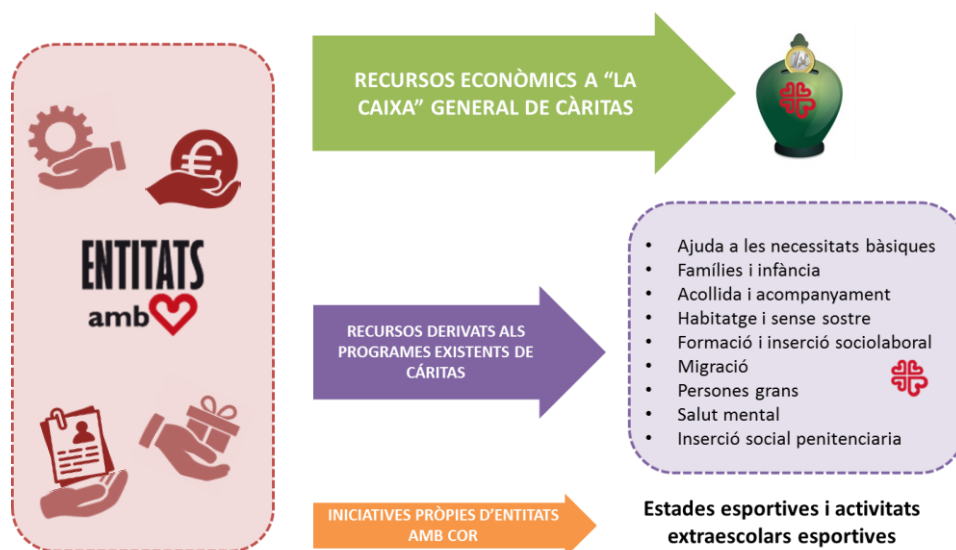

Font: Institut Cerdà amb la col·laboració de l'equip d'EaC

El funcionament de la resta de subprogrames és molt similar al d'Empreses amb Cor, tret d'algunes petites variacions, exceptuant el programa de Fires amb Cor, que resumidament es dedica a sensibilitzar i captar entitats (majoritàriament empreses) en les diverses fires en les quals participa. Un cop captades, aquestes passen a formar part del subprograma Empreses amb Cor.

La major part de les aportacions realitzades per les entitats col·laboradores i que rep el programa EaC, es transfereixen a Càritas per nodrir els seus programes d'ajuda social, així com la seva pròpia estructura. La traçabilitat d'aquestes aportacions es pot observar en la figura 6.

Figura 6. Traçabilitat de les donacions que recapta EaC

Font: Institut Cerdà amb la col·laboració de l'equip d'EaC

Tenir present aquesta traçabilitat és important de cara als càlculs, ja que l'estudi se centra exclusivament en el càlcul del VASI del programa EaC, i no de tot CDB.

A continuació es presenten la resta de xifres rellevants del programa EaC corresponents a l'exercici 2015.

Taula 1. Xifres rellevants de cadascuna de les tipologies d'entitats col·laboradores

Subprograma	Nombre d'entitats adherides	Donacions Econòmiques (€)	Inserció laboral (nombre d'insercions)	Aportació en Espècies equivalent (€)	Prestació Serveis equivalent (€)
EMPRESSES amb 	547	2.268.039	443	668.224	128.132
ESCOLES EDUCACIÓ EN VALORS amb 	81	8.486	0	63.443	0
CLUBS amb 	70	38.010	5	154.832	0
CULTURA amb 	49	61.368	6	22.351	19.350
UNIVERSITATS amb 	29	4000	0	2.600	0
FIRES Incloses ja en amb Empreses amb Cor	50	97.611	2	33.690	18

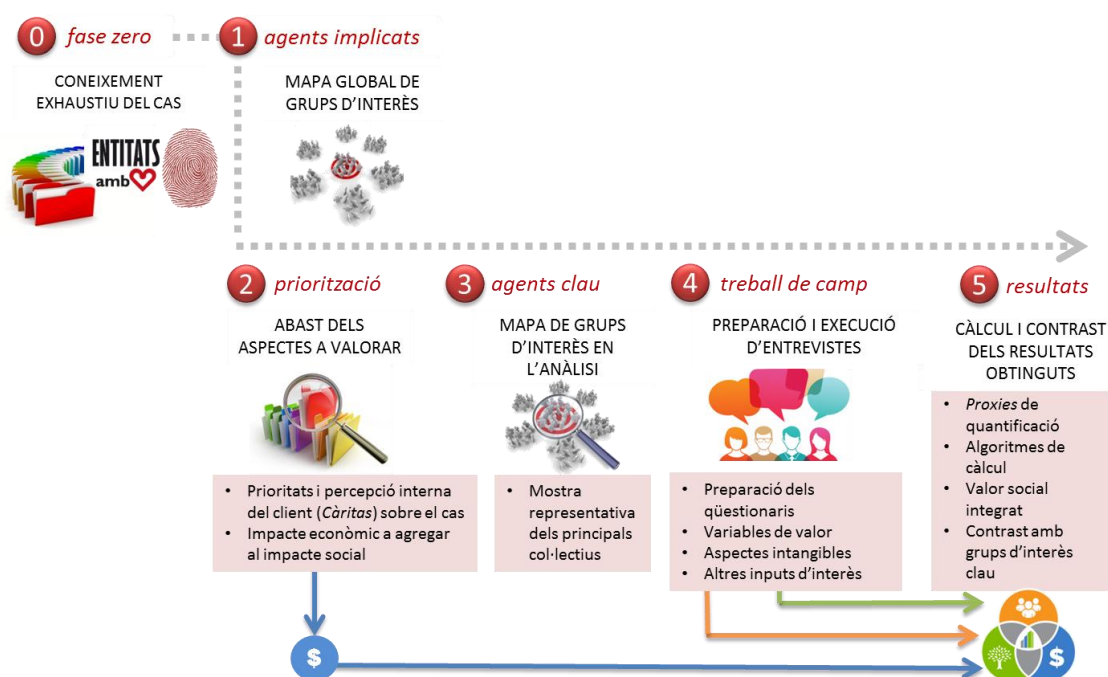
Font: Institut Cerdà amb la col·laboració de l'equip d'EaC

Resumint, i per acabar amb el capítol de presentació del programa EaC, podem dir que l'activitat d'aquest és sensibilitzar i captar entitats col·laboradores que realitzin aportacions en les diferents tipologies esmentades i traspasar aquestes aportacions a Càritas i, per aconseguir-ho, compta només amb un equip de tres treballadors i un equip de 85 voluntaris.

4. Anàlisi del valor social generat per “Entitats amb Cor”

D'acord amb el model d'anàlisi del valor social presentat a l'apartat 2.2., i a l'adaptació del model al cas particular d'EaC, s'ha seguit el següent esquema de treball per determinar i quantificar el VASI generat per EaC, mostrat a la fig.7.

Figura 7. Fases del projecte VASI d'Entitats amb Cor

Font: Institut Cerdà

Aquest esquema de treball és una adaptació de l'esquema que Retolaza *et al.* 2013, proposen en el desenvolupament de la metodologia del Valor Social Integrat, però s'ha adaptat convenientment per al cas d'EaC.

4.1 Fase 0. Coneixement exhaustiu del cas

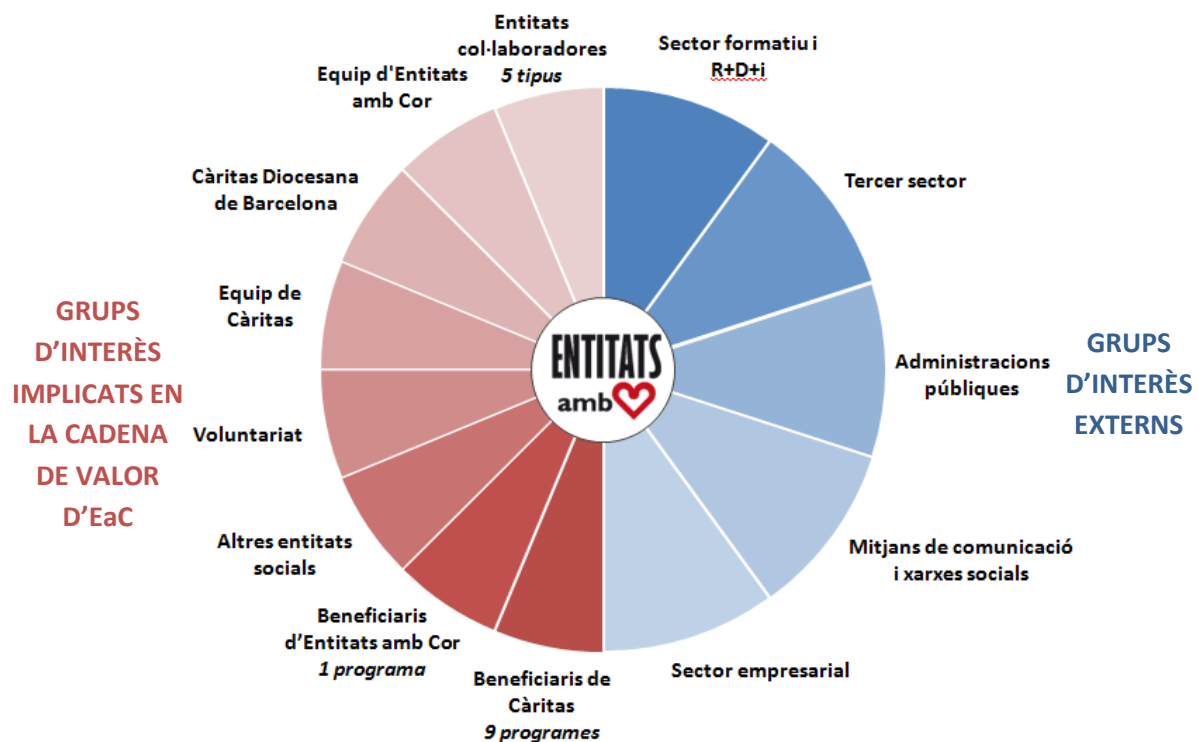
En aquesta fase s'ha pogut conèixer el cas d'EaC. Concretament, en aquesta primera fase, s'ha conegut i definit l'estructura del programa (3 treballadors, 85 voluntaris i els 6 subprogrames), la connexió d'EaC amb la resta de CDB, s'han definit les 4 tipologies d'aportacions / donacions realitzades per les entitats col·laboradores, s'ha construït la cadena de valor del programa (una de cada subprograma) i s'ha determinat i entès la traçabilitat de les donacions rebudes, i s'han conegut i definit les dades més rellevants del programa i que possiblement seran necessàries en els càlculs.

Tots aquests punts són els que han permès explicar què és EaC en el capítol 3.

4.2 Fase 1. Agents implicats

Durant el procés d'immersió al Programa també s'han definit, conjuntament amb l'equip de professionals d'EaC, els principals grups d'interès. Com a resultat d'aquest procés s'ha construït el mapa de grups d'interès d'EaC, que podem veure en la fig. 8.

Figura 8. Mapa de grups d'interès d'EaC

Font: Institut Cerdà

Tenint en compte que l'estudi se centra exclusivament en el càlcul del VASI del Programa EaC, i no de tot CDB, el grup d'interès Beneficiaris de Càritas no hauria d'aparèixer en la figura 8, ja que Beneficiaris amb Cor és un grup d'interès de Càritas i no d'EaC, perquè és Càritas qui s'encarrega de gestionar la part dels recursos que ha recaptat EaC, per tal que aquests arribin als beneficiaris.

No obstant, per tal que les entitats col·laboradores, així com la resta de *stakeholders*, lectors de l'estudi i evidentment les pròpies CDB i EaC, puguin fer-se una idea de quin valor social es genera per als beneficiaris de Càritas arrel de les aportacions que rep EaC per part de les entitats adherides al programa, s'ha decidit incorporar als Beneficiaris de Càritas com a grup d'interès d'EaC i, per tant, incloure'l en l'estudi.

En aquest sentit, és important assenyalar que EaC només contribueix en un determinat percentatge a generar valor per al grup d'interès Beneficiaris de Càritas. Això és degut a que el pressupost de CDB és superior al valor econòmic que rep per part del programa EaC.

Tenint en compte aquest fet i que, a més a més, CDB no fa una distinció de la provenença dels recursos a l'hora de gestionar-los en una determinada direcció i que, per tant, no hi ha manera de saber exactament a quin programa s'han destinat els recursos econòmics recaptats per EaC, s'ha definit una manera consistent de calcular el valor generat per als Beneficiaris de Càritas amb els recursos que CDB obté d'EaC.

Més endavant, en l'apartat de càlculs, s'explicaran les hipòtesis i càlculs realitzats.

4.3 Fases 2 i 3. Priorització i definició dels agents clau

Donada la complexitat que envolta el programa EaC, es va considerar necessari fer un exercici, conjuntament amb l'equip d'EaC, per definir els aspectes prioritaris a valorar amb l'objectiu de tenir una guia per poder seleccionar els grups d'interès clau als quals realitzar les entrevistes.

Finalment, i tenint en compte les reunions realitzades en les fases 0, 1 i 2, es van determinar els cinc agents clau del programa EaC, mostrats a la fig. 9.

A més d'aquests 5 agents clau, l'Administració Pública també apareix en l'apartat del càlculs, ja que, com veurem més endavant, la metodologia utilitzada té en compte el retorn i l'estalvi que percep l'Administració gràcies al Programa EaC de Càritas.

Figura 9. Agents clau del programa EaC

Font: Institut Cerdà

Els 5 agents o grups d'interès clau són:

- 1) Les Entitats col·laboradores, que són la font de recursos .
- 2) La pròpia CDB, que a efectes d'aquest estudi es podria considerar com l'accionista d'EaC.
- 3) El Voluntariat, figura clau per a que el programa funcioni.
- 4) Els beneficiaris, que tot i que en la figura 9 es mostren per separat els de Càritas i els d'EaC, per tal de recordar les particularitats de l'estudi comentades anteriorment, a efectes finals es poden considerar com un únic agent.

4.4 Fase 4. Entrevistes als grups d'interès clau

L'anàlisi dels interessos dels diferents grups d'interès clau s'ha realitzat mitjançant 17 entrevistes en profunditat a representants dels diferents grups d'interès prioritari, segons el llistat minuciosament analitzat i proposat d'acord amb l'equip d'EaC. Aquest llistat té en compte la diversitat de cadascun dels grups d'interès clau d'EaC.

D'una banda, les entitats col·laboradores (representants d'entitats de les 5 tipologies diferents, diferents magnituds de donacions, diferent temps de vinculació amb el programa, etc.). D'altra banda, a la major diversitat possible de beneficiaris d'una de les línies d'activitat o programes de Càritas i als beneficiaris de les estades esportives i activitats esportives extraescolars que gestiona directament EaC. I, finalment, també s'ha tingut en compte la pròpia Càritas i el voluntariat de cadascun dels subprogrames d'EaC.

S'ha decidit entrevistar només els beneficiaris d'una de les línies d'activitat o programes de Càritas, degut a la impossibilitat d'analitzar-los tots, ja que en total conformen més de 320 activitats diferents (any 2015), fet que, en el cas d'analitzar-les totes, suposaria un volum d'entrevistes que excedeix l'abast d'aquest projecte.

A més a més, cal recordar que l'objectiu de l'estudi no és calcular el VASI de tot Càritas, fet que sí que suposaria obligatòriament analitzar tots els programes de l'entitat, sinó que l'estudi se centra exclusivament en el programa EaC, de manera que analitzant un únic programa dels nou existents, és suficient per a poder realitzar una estimació del valor que genera EaC per als beneficiaris de Càritas.

En l'apartat de càlculs es podrà veure com s'ha encarat aquesta qüestió i quina resposta se li ha donat. En la taula 2 es mostra el llistat de les entrevistes realitzades.

Taula 2. Llistat entrevistes

Tipologia d'agents	Entrevistats	Focus / Individual	Nº d'entrevistats
Empresa	1) Empresa anònima	Individual	1
Empresa	2) Empresa anònima	Individual	1
Empresa	3) Fundació Àurea (L. Almirall)	Individual	1
Empresa	4) Fundació MRW, Isern Patents, Hotel Arts, Lunet	Focus	4
Empresa	5) Alpha Consulting, Esteve, Busquets-Galvez	Focus	3
Club	6) Reial Club de Tennis Barcelona, Duet Sports, Club de Tennis Barcino	Focus	3
Club	7) Atlètic Masnou, Diputació de Barcelona	Focus	2
Escola	8) Escola Santa Teresa Ganduixer, Dominiques de l'Ensenyament, Canigó, Mary Ward Barcelona, Palcam, Cor Sarrià	Focus	6
Universitat	9) La Salle	Individual	1
Universitat	10) Universitat Internacional de Catalunya	Individual	1
Universitat	11) UB, UAO, Ramon Llull	Focus	3
Cultura	12) Rocieros	Individual	1
Cultura	13) Xamfra, Orfeó Gracienc, Reial Cercle Artístic	Focus	3
Voluntariat	14) Empreses, Clubs, Cultura, Universitats, Escoles, Fires	Focus	6
Corporació Càritas	15) Acció social de Càritas	Individual	1
Beneficiaris EaC	16) Beneficiaris de les activitats esportives extraescolars i les estades esportives	Focus	5
Beneficiaris de Càritas	17) Beneficiaris del programa de formació i inserció sociolaboral	Focus	15

Font: Institut Cerdà

En cadascuna d'aquestes entrevistes s'han identificat les variables de valor que els diferents grups d'interès atribueixen a l'actuació d'EaC. Aquestes variables de valor s'han agrupat i integrat per tal de simplificar i acotar els càlculs posteriors, ja que el llistat inicial era massa extens. Com a resultat d'aquesta integració, s'han definit, amb el consens de l'equip d'EaC, les 21 variables de valor, que es mostren en la taula 3.

Taula 3. Variables de valor identificades per als grups d'interès d'EaC

1. Satisfacció de les entitats col·laboradores
2. Prestigi
3. Confiança de bona gestió
4. Expectatives dels treballadors
5. Cohesió interna de l'entitat
6. Sentiment de pertinença a EaC
7. Publicitat per les entitats col·laboradores
8. Formació en valors (xerrades escoles i universitats)
9. Transferència de valors (a la societat en general)
10. Publicitat per Càritas Diocesana de Barcelona
11. Recaptació d'espècies (aliments i materials)
12. Donacionseconòmiques recaptades
13. Prestacions de serveis rebudes
14. Places d'inserció laboral oferides per les entitats col·laboradores i ocupades per persones amb risc d'exclusió
15. Inclusió social a través de l'esport
16. Accés al treball per part de persones amb risc d'exclusió
17. Desenvolupament personal i de competències de treball
18. Esperança
19. Autoestima
20. Satisfacció del voluntariat
21. Continuar sentint-se part de la societat (envelliment actiu)

Font: Institut Cerdà

En la taula 4 es reflecteixen els beneficis (o variables de valor) identificats per a cadascun dels grups d'interès seleccionats.

Degut a la seva rellevància, les variables de valor emocional (18. Esperança i 19. Autoestima) s'han inclòs en el llistat, tot i no poder-los monetitzar per la gran dificultat d'objectivar el valor monetari associat a les mateixes. També hi ha un parell de variables més que, degut a la seva complexitat, no s'han pogut monetitzar, però s'han inclòs en el llistat perquè també són molt rellevants. És el cas de les variables 9. Transferència de valors (a la societat en general) i 21. Continuar sentint-se part de la societat (envelliment actiu) dels voluntaris de Càritas.

Taula 4: Matriu de variables de valor d'EaC

VARIABLES DE VALOR	GRUPS D'INTERÉS								
	CÀRITAS DIOCESANA DE BARCELONA	VOLUNTARIAT	BENEFICIARIS D'EaC	BENEFICIARIS DE CÀRITAS	ENTITATS DONANTS				
					EMPRESSES AMB COR	CLUBS AMB COR	UNIVERSITATS AMB COR	ESCOLES AMB COR	CULTURA AMB COR
1. Satisfacció de les entitats col·laboradores									
2. Prestigi									
3. Confiança de bona gestió									
4. Expectatives dels treballadors									
5. Cohesió interna de l'entitat									
6. Sentiment de pertinença a EaC									
7. Publicitat per les entitats col·laboradores									
8. Formació en valors (xerrades escoles i universitats)									
9. Transferència de valors (a la societat en general)									
10. Publicitat per Càritas Diocesana de Barcelona									
11. Recaptació d'espècies (aliments i materials)									
12. Donacions econòmiques recaptades									
13. Prestacions de serveis rebudes									
14. Places d'inserció laboral oferides per les entitats col·laboradores i ocupades per persones amb risc d'exclusió									
15. Inclusió social a través de l'esport									
16. Accés al treball per part de persones amb risc d'exclusió									
17. Desenvolupament personal i de competències de treball									
18. Esperança									
19. Autoestima									
20. Satisfacció del voluntariat									
21. Continuar sentint-se part de la societat (envelliment actiu)									

Font: Institut Cerdà

Com s'ha comentat, ell llistat inicial de variables de valor era força extens, de manera que es va realitzar una integració d'aquestes variables per facilitar-ne el seu càlcul.

No obstant, per entendre millor el difícil procés d'integració i, a la vegada, mostrar alguns dels comentaris dels entrevistats recollits i a partir dels quals s'ha generat el llistat final, en l'annex 1 es presenten alguns dels *verbatim*s obtinguts durant les entrevistes.

Càritas aprofitarà aquest recull de comentaris i els mostrarà a la seva pàgina web per il·lustrar l'impacte que té el programa EaC.

4.5 Fase 5. Càlculs i presentació del resultats finals

Un cop identificades les variables de valor, el següent pas ha estat la seva quantificació en els diversos ecosistemes d'interessos o tipologies de valor social per obtenir el VASI. La metodologia contempla les següents tipologies de valor:

- 1) Valor socioeconòmic (valor de mercat). VAS.
- 2) Valor social específic (valor de no mercat). VASE.
- 3) Retorn econòmic a l'Administració Pública. R-A.

4.5.1 Valor socioeconòmic (directe i indirecte)

El Valor Socioeconòmic o valor de mercat (VAS) representa el valor social generat per l'activitat econòmica d'una organització en un territori, i inclou tant el directe (VAS-D) derivat de la seva activitat (valor afegit generat, salaris, impostos, excedent reinvertit), com l'indirecte o induït (VAS-I), pel valor que les seves accions generen en altres empreses (proveïdors, clients, organitzacions de l'economia social, etc.)⁴.

Com s'observa a la Taula 5, el VAS-D d'EaC correspon al valor afegit de l'entitat i el valor és de 3.346.262 €. El retorn a les administracions derivat del VAS-D (R-VAS-D) és de 37.322 €, resultat del sumatori dels ingressos realitzats a la Seguretat Social i a la Hisenda pública (impost sobre la renda, IVA i altres impostos) .

En aquesta mateixa taula també podem observar el resultat econòmic d'EaC (benefici econòmic) per a l'exercici 2015, que és de 0 €.

Taula 5. Valor socioeconòmic directe (VAS-D)

DESCRIPCIÓ	SALARIS	SEGURETAT SOCIAL	IMPOST DE LA RENDA	IVA	ALTRES IMPOSTOS	RESULTAT	AMORTIZACIONS	VALOR AFEGIT
Indicador	Σ salaris nets	Σ SS empresa + SS treballador	Σ (retenció IRPF)	Σ (IVA generat - IVA repercutit)	Σ impostos abonats	Beneficis abans d'impostos		Σ valor afegit anual
Font	111	comptabilitat	111	Declaració anual IVA	comptabilitat	comptabilitat	comptabilitat	comptabilitat
Resultat (euros)	55.254,38 €	25.908,21 €	11.414,09 €	- €	- €	- €	- €	3.346.261,66 €
R - VAS - D	37.322 €						R - VAS - D	37.322,30 €
VAS - D	3.346.262 €						VAS - D	92.576,68 €

Font: Institut Cerdà

⁴ En el cas d'aquest estudi, el valor socioeconòmic indirecte es resumeix amb els càlculs per al grup de proveïdors (VAS-IP), per tal de poder conèixer quin impacte tenen les compres a proveïdors que realitza EaC.

És necessari explicar que per calcular el VAS-D hi ha dues vies en funció del Valor Afegit de l'organització. Quan aquest és major que la resta de valors (salaries, SS, IRPF, etc.) el valor socioeconòmic directe és el propi Valor Afegit, que és el que passa en el cas d'EaC. En cas contrari el VAS-D seria la suma de la resta de valors.

I què és el Valor Afegit? Per definició, és la diferència entre l'import de les vendes i el de les compres, és a dir, la diferència entre els preus de mercat i costos de producció. Si analitzem el cas d'EaC, veiem que el programa obté uns productes amb un valor de mercat X (X € equivalents de totes les aportacions que rep de les entitats col·laboradores) a un cost Y (cost en € dels tres treballadors de l'equip d'EaC, ja que el voluntariat realitza les seves activitats gratuïtament). Per tant, el Valor Afegit i, conseqüentment, el VAS-D, és X-Y que són els 3.346.262 €.

Tot i així, també s'ha calculat el VAS-D seguint l'altra via comentada, ja que per realitzar la integració o consolidació del VASI final s'han utilitzat els 92.577 €, que corresponen als salaris bruts anuals dels 3 treballadors d'EaC.

Per al càlcul del Valor Socioeconòmic Indirecte dels Proveïdors (VAS-IP), s'ha realitzat una anàlisi de l'estructura de la distribució de valor dels proveïdors més representatius de l'entitat a través de dades mercantils. També és poden obtenir directament les dades mercantils de les empreses, en cas de disposar de les eines corresponents i a partir d'aquestes dades realitzar els càlculs de proporcionalitat.

Tal i com es mostra a la taula 6, per a l'any 2015, el resultat d'EaC el resultat del VAS-IP és de 24.310 € amb un retorn a les administracions (R-VAS-IP) de 2.754 €.

Taula 6. Valor socioeconòmic indirecte proveïdors (VAS-IP)

DESCRIPCIÓ	COMPRA PROVEÏDORS	DESPESES PERSONAL	SEGURETAT SOCIAL	IMPOST DE LA RENDA	IVA	IMPOSTOS	RESULTATS	VALOR AFEGIT
Indicador	Σ compra proveïdors	Σ salaris bruts	Σ SS empresa + SS treballadors	Σ retenció IRPF	Σ (IVA generat - IVA repercutit)	Σ impostos abonats	Resultats d'explotació	Valor afegit
Font	comptabilitat	Despeses de personal SABI	0,35*DESPESES PERSONAL	0,17*DESPESES PERSONAL	0,21*VALOR AFEGIT	Impostos sobre societats	Resultat del Exercici	Valor afegit SABI
Resultat (euros)	17.843,21 €	3.330,39 €	1.165,64 €	566,17 €	878,03 €	143,80 €	382,28 €	4.181,10 €

R - VAS - IP	2.754 €
VAS - IP	24.310 €

Font: Institut Cerdà

4.5.2 Valor social específic

El valor social específic o valor de no mercat (VASE) integra el valor del conjunt de variables socials identificades pels grups d'interès de l'organització i que estan associades a la missió específica de l'entitat (aquestes variables estan detallades a la Taula 3).

En les taules 7 i 8 es detallen els indicadors utilitzats per al càlcul de les variables de valor, així com el *proxy* i fórmula utilitzada per determinar el valor monetari de cadascuna d'aquestes variables. En alguns casos, s'ha utilitzat directament el valor de l'indicador procedent de la comptabilitat interna d'EaC.

A la taula 7 (7.1 i 7.2) es detallen les variables de valor dels grups d'interès estrictes del programa EaC, és a dir, sense incloure els beneficiaris de Càritas, tot i que n'hi ha dues que són variables comunes de Càritas i Beneficiaris de Càritas.

Taula 7.1. Variables de valor d'EaC. Valor social específic

VARIABLES DE VALOR	INDICADOR	VALOR INDICADOR	ALGORITME	PROXY	FONT PROXY	VALOR PROXY	VALOR MONETARI
Satisfacció de les entitats col·laboradores Prestigi Confiança de bona gestió Expectatives dels treballadors Cohesió interna de l'entitat Sentiment de pertinença a Entitats amb Cor	El valor del conjunt de les 6 variables es proporcional a la magnitud de les aportacions realitzades per les entitats col·laboradores i el seu valor s'estima en funció de la magnitud d'aquesta col·laboració			Quantitat d'euros equivalent de les aportacions realitzades pel conjunt d'entitats	Comptabilitat EaC	3.438.838,34	3.438.838,34 €
Publicitat per les entitats col·laboradores	Nre. de visualitzacions de publicacions sobre EaC per part de Càritas a la pàgina web	3000	Nre. de visualitzacions * cost publicitari equivalent de mercat	Valor publicitari equivalent	Valor mercat en euros (mitjà) de CPC (Cost Per Clic) de webs amb tràfic similar a la web de Càritas	0,1	300,00 €
	Nre. de documents de distribució informativa repartits	3000	Nre. de visualitzacions * (cost de producció + impressió del document)	Cost de producció del informatiu + impressió del document	Documentació Entitats amb Cor de Càritas	2,17	6.507,40 €
	Nre. de faldons sobre EaC a premsa	6	Nombre faldó * valor faldó	Mitja del valor dels faldons de la Vanguardia, el Periódico i el diari Sport	Informació a Vanguardia, Periódico i Sport	13850	83.100,00 €
Formació en valors (xerrades escoles i universitats)	Nombre d'alumnes que han assistit a xerrades	4008	Nre. d'alumnes * valor d'una xerrada	Valor monetari d'assistir a una xerrada	Valor de mercat mitjà	10	40.080,00 €
Publicitat per Càritas Diocesana de Barcelona	Nre. d'hores que han dedicat els voluntaris d'EaC a contactes, xerrades (activitats de comercialització)	7008	Nre. d'hores de comercialització * valor hora d'un treballador	Valor hora d'un treballador d'EaC amb perfil similar al del voluntariat	Comptabilitat EaC	15	105.120,00 €

Font: Institut Cerdà

Taula 7.2. Variables de valor d'EaC. Valor social específic

VARIABLES DE VALOR	INDICADOR	VALOR INDICADOR	ALGORITME	PROXY	FONT	VALOR PROXY	VALOR MONETARI
Recaptació d'espècies (aliments i materials)	Quantitat d'euros equivalent del conjunt de totes les espècies				Comptabilitat EaC		911.452,40 €
Donacions econòmiques recaptades	Quantitat d'euros recaptats en transferències i a través d'activitats				Comptabilitat EaC		2.379.903,84 €
Prestacions de serveis	Quantitat d'euros equivalent de les prestacions de serveis				Comptabilitat EaC		147.482,10 €
Places d'inserció laboral ofertes per entitats col·laboradores i ocupades per persones amb risc d'exclusió	Nombre de llocs de treball que han sigut ocupats per usuaris de Càritas	455	Llocs de treball * Valor que l'administració pública atribueix a la contractació de persones en risc d'exclusió social	Valor que l'administració pública atribueix a la contractació de persones en risc d'exclusió social	Llei 43/2006, D. Addicional 1ª, BOE	41,67*3	56.879,55 €
Inclusió social a través de l'esport	Nre. d'estades esportives	345	(Nre. d'estades esportives * valor estada esportiva)	Valor estades esportives	Valor de mercat estades esportives (Mitja valor donat per entitats col·laboradores de clubs amb Cor)	315	108.675,00 €
	Nre. d'activitats esportives extraescolars	26	Nre. d'activitats esportives extraescolars * valor activitat esportiva	Valor activitats esportives extraescolars	Valor de mercat estades esportives (Mitja valor donat per entitats col·laboradores de clubs amb Cor)	1080	28.080,00 €
Satisfacció del voluntariat	Nombre d'hores del voluntariat total a l'any	30600	Nre. d'hores de voluntariat * Salari net hora	Salari net hora d'un empleat de Càritas de perfil alt	Comptabilitat EaC (Càritas)	15	495.000,00 €

Font: Institut Cerdà

A la taula 8 es mostren les variables del grup d'interès Beneficiaris de Càritas.

Cal explicar però, tal i com s'ha avançant en l'apartat de les entrevistes, que les variables de valor de la taula 8 fan referència a un determinat grup de beneficiaris de Càritas i no pas a la totalitat de beneficiaris de l'entitat, concretament als beneficiaris del programa de Formació i Inserció Sociolaboral.

Aquest plantejament és possible degut a que realment no hi ha una distinció de l'origen dels recursos que es destinen a un o altre programa, de manera que per aconseguir una estimació del valor social que es genera per als "Beneficiaris de Càritas", a partir dels recursos econòmics aportats per les entitats col·laboradores, resulta consistent i lògic analitzar un únic programa.

Això sí, per fer-ho, cal ajustar el VASE obtingut, aplicant un coeficient de proporcionalitat entre els costos del programa (Pressupost de Càritas pel programa concret) i els recursos econòmics totals aportats per EaC "hipotèticament" al programa concret.

Taula 8. Variables de valor referides als beneficiaris de Càritas del programa Formació i Inserció Laboral. Valor social específic

VARIABLES DE VALOR	INDICADOR	VALOR INDICADOR	ALGORITME	PROXY	FONT	VALOR PROXY	VALOR MONETARI
Accés al treball per part de persones amb risc d'exclusió***	Nombre de llocs de treball que han sigut ocupats per usuaris de Càritas	712	Llocs de treball * Valor que l'administració pública atribueix a la contractació de persones en risc d'exclusió social	Valor que l'administració pública atribueix a la contractació de persones en risc d'exclusió social	Llei 43/2006, D. Addicional 1ª, BOE	41,67*3	75.572,03 €
Desenvolupament personal i de competències de treball***	Nre. d'hores d'acollida i orientació laboral	4474,5	Nre. d'hores* valor hora	Valor mòduls econòmics aplicables a les accions formatives professionals per a l'ocupació	Servei d'Ocupació de Catalunya EMO/1237/2014, 12 de juny	6	22.794,61 €
	Nre. d'hores de formació en oficis	30030	Nre. d'hores* valor hora	Valor mòduls econòmics aplicables a les accions formatives professionals per a l'ocupació	Servei d'Ocupació de Catalunya EMO/1237/2014, 12 de juny	5,5	140.234,33 €
	Nre. d'hores de formació en idiomes	977184	Nre. d'hores* valor hora	Valor hora per persona dels cursos de formació en català per a persones en situació d'atur	Servei d'Ocupació de Catalunya RESOLUCIÓ TSF/282/2016, de 3 de febrer	4	3.318.735,57 €
	Nre. d'hores de formació en habilitats pre-laborals	43800	Nre. d'hores* valor hora	Valor mòduls econòmics aplicables a les accions formatives professionals per a l'ocupació	Servei d'Ocupació de Catalunya EMO/1237/2014, 12 de juny	5,5	204.537,58 €
	Nre. d'hores dedicades a l'espai de recerca de feina	20000	Nre. d'hores* valor hora	Cost hora professorat per a cada persona assistent	Servei d'Ocupació de Catalunya Ordre TSF/296/2016, de 2 de novembre	9	152.830,07 €
	Nre. d'hores de suport inserció laboral (acompanyament)	134150	Nre. d'hores* valor hora	Cost hora professorat per a cada persona assistent	Servei d'Ocupació de Catalunya Ordre TSF/296/2016, de 2 de novembre	9	1.025.107,71 €
	Nre. d'hores formació competències laborals	44100	Nre. d'hores* valor hora	Valor mòduls econòmics aplicables a les accions formatives professionals per a l'ocupació	Servei d'Ocupació de Catalunya EMO/1237/2014, 12 de juny	6	224.660,21 €
	Nre. d'hores de formació en oficis professionals	91560	Nre. d'hores* valor hora	Valor mòduls econòmics aplicables a les accions formatives professionals per a l'ocupació	Servei d'Ocupació de Catalunya EMO/1237/2014, 12 de juny	8	621.916,51 €

Font: Institut Cerdà

Per monetitzar les variables de valor de la taula 8 s'ha hagut d'aplicar, doncs, un factor de proporcionalitat per aconseguir mesurar el valor que es genera a partir dels recursos obtinguts per EaC i que deriva a Càritas per a l'alimentació dels seus programes.

Per fer-ho, s'ha obtingut la relació **entre el pressupost d'EaC**, que es tracta del conjunt de **recursos econòmics recaptats**, i el **pressupost de l'exercici 2015 de CDB** de cadascuna de les línies coincidents amb les variables de valor (Pressupost per formació en oficis, pressupost per formació en idiomes, etc.).

Aplicant aquest factor a cadascuna de les cel·les del valor monetari d'aquesta taula 8 (ja s'ha aplicat directament) obtenim per a cadascuna de les files el valor social específic que es genera arrel dels **recursos econòmics** aportats per les entitats col·laboradores.

Es remarca **recursos econòmics** ja que la resta de tipologies recaptades es comptabilitzen en altres variables de valor (la resta de variables marcades en color diferent a la taula 4).

La primera reflexió o pregunta que pot sorgir d'aquest càlcul és que la xifra concreta del VASE dels beneficiaris de Càritas variaria si el programa escollit fos un diferent al de Formació i Inserció Sociolaboral. Evidentment, aquesta variaria però segons el coneixement que es té de la resta de programes, la generació de valor arrel dels recursos econòmics destinats a cada programa es creu que seguiria una proporció similar a la del programa analitzat, més que res perquè el punt comú de generació de major valor és la participació del voluntariat en els programes, el qual no computa en el pressupost, però si que evidentment té un gran impacte en la generació de valor.

Un cop explicada la particularitat de la taula 8, cal dir que, més endavant, en el capítol de resultats finals, es mostrarà l'atribució del VASE als diferents grups d'interès. Això permet conèixer com es distribueix la creació de valor social entre els diferents grups d'interès de l'entitat. En aquest apartat s'indicarà de forma específica la traçabilitat per l'obtenció del VASE per al conjunt dels beneficiaris, per tal que quedi clar com s'ha arribat al valor i que el lector pugui interpretar-lo adequadament.

Per tancar aquest apartat del Valor Social Específic, es presenta el resultat final d'aquest, que és exactament de **9.871.094 €**. Aquest és el valor corresponent a la consolidació de cadascuna de les variables, i que no té perquè coincidir estrictament amb el sumatori dels valors de cadascuna d'aquestes.

En la taula 9 podem veure un exemple de consolidació i de perquè aquesta no coincideix amb el sumatori dels valors.

Taula 9. Exemple consolidació VASE

VARIABLES DE VALOR	INDICADOR	VALOR INDICADOR	ALGORITME	PROXY	FONT PROXY	VALOR PROXY	VALOR MONETARI
Satisfacció del voluntariat	Nombre d'hores del voluntariat total a l'any	30600	Nre. d'hores de voluntariat *Salari net hora	Salari net hora d'un empleat de Càritas de perfil alt	Comptabilitat EaC (Càritas)	15	95.000,00 €
Publicitat per Càritas Diocesana de Barcelona	Nre. d'hores que han dedicat els voluntaris de EaC a contactes, xerrades (activitats de comercialització)	7008	Nre. d'hores de comercialització ó * Valor hora d'un treballador	Valor hora d'un treballador	Comptabilitat EaC (Càritas)	15	105.120,00 €

Font: Institut Cerdà

Podem observar com les dues variables de valor comparteixen el mateix *proxy* i valor d'aquest i, a més a més, com el valor de l'indicador de satisfacció del voluntariat, hores de voluntariat a l'any (primera fila), ja inclouen les hores de l'indicador de Publicitat per a Càritas (segona fila). Per tant, en consolidar només s'agafa el valor que inclou totes les hores (primera fila).

Evidentment per al càlcul del VASE generat per a cadascuna de les tipologies de grups d'interès del programa EaC (fig. 10) es tenen en compte les dues dades, la de la primera fila per al grup d'interès "Voluntariat" i la de la segona fila per al grup d'interès "Càritas".

Per finalitzar aquest apartat, es presenten en la taula 10 aquelles variables que no s'han pogut arribar a monetitzar degut, o bé, a la dificultat de trobar els indicadors o *proxies* adients, o perquè es tracten de variables de tipus emocional inquantificables ja que fins al moment la metodologia no té desenvolupada una forma de poder-ho fer.

Taula 10. Variables de valor no monetitzables

VARIABLES DE VALOR	INDICADOR	VALOR INDICADOR	ALGORITME	PROXY	FONT	VALOR PROXY	VALOR MONETARI
Transferència de valors (a la societat en general)							
Esperança							
Autoestima							
Continuar sentint-se part de la societat (envelliment actiu)							

Font: Institut Cerdà

4.5.3 Retorn econòmic a les administracions públiques

El retorn econòmic a les administracions públiques (R-A) derivat del valor creat per l'activitat econòmica i social de l'organització, recull tant el retorn d'ingressos via impostos com els estalvis de despeses que es deriven per a l'Administració per l'activitat de l'organització.

En el cas d'EaC, el retorn via ingressos a l'Administració procedeix dels ingressos impositius directes i indirectes de la seva activitat econòmica (taula 5 i taula 6). D'altra banda, l'estalvi per a l'Administració es produeix principalment per dues vies:

- Estalvis en prestacions socials gràcies a la inserció laboral de persones en risc d'exclusió social i a la creació d'ocupació.
- Les diverses ajudes que proporciona Càritas als seus usuaris i que, per tant, l'Administració es pot estalviar (ajudes com les de les variables de valor – taules 7 i 8). D'aquesta via no podem estimar-ne el valor que suposa aquest estalvi per a l'Administració ja que no disposem de dades reals (per exemple, nombre d'usuaris de Càritas que varen rebre formació laboral el 2015 estaven anteriorment inscrits en algun curs que organitzava o subvencionava l'Administració).

Com s'observa a la taula 11, el valor total del retorn per a l'Administració Pública ascendeix a 1.083.995 € per a l'exercici del 2015.

Taula 11. Retorn a l'administració pública (R-A)

INDICADOR	QUANTIFICACIÓ INDICADOR	ALGORITME	PROXY	FONT	VALOR PROXY (€)	VALOR MONETARI
Nombre de llocs de treball ocupats per usuaris de Càritas	455	Llocs de treball * Valor que assigna l'administració a la gestió de l'ocupació d'un lloc de treball	Valor que l'administració pública atribueix a la gestió de la contractació de persones en risc d'exclusió social	Llei 43/2006, D. Adicional 1ª, BOE	41,67*3	56.879,55 €
Nombre de insercions que anteriorment cobraven prestacions de l'atur	114	Llocs de treball * Prestació contributiva per atur	Prestació mensual d'atur (amb un o més fills, mínima)	Ministerio de empleo y seguridad social	664,5	75.586,88 €
Partides corresponents a l'entrega social de Càritas (quantitat d'euros equivalent del conjunt de totes les espècies)				Comptabilitat EaC		911.452,40 €
R-VAS-D						37.322,30 €
R-VAS-IP						2.753,63 €

R-A	1.083.995 €
------------	--------------------

Font: Institut Cerdà

4.5.4 Resultats finals

Un cop obtinguts i explicats els resultats parcials, s'han sintetitzat els resultats quantitatius obtinguts a les taules 5, 6, 7, 8 i 9. Segons es desprèn de la consolidació d'aquests resultats (taula 12), EaC de CDB va generar l'any 2015 un Valor Social Integrat net consolidat de 10.063.567 €, dels quals 1.083.995 € s'han ingressat o estalviat a les administracions públiques. Diem que és valor net degut a que EaC no rep cap tipus de subvenció pública.

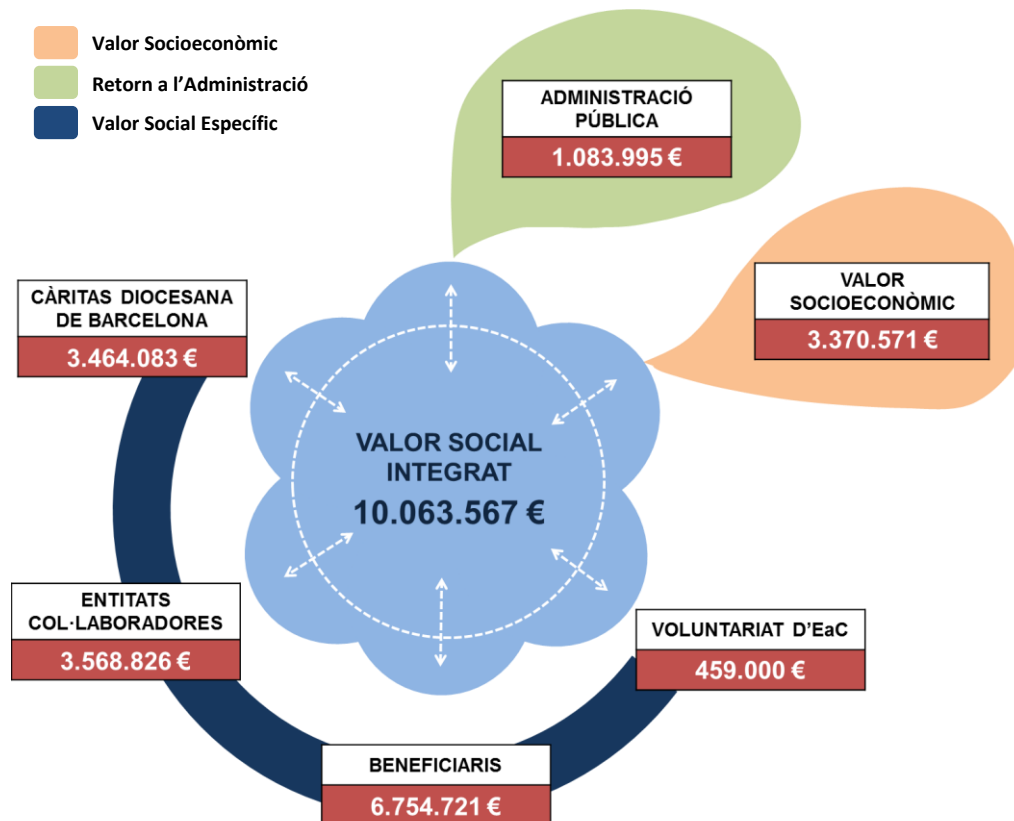
Taula 12. Resultats del VASI d'EaC

		RETORN A L'ADMINISTRACIÓ (R-A)	VALOR SOCIOECONÒMIC (VAS)	VALOR SOCIAL ESPECÍFIC (VASE)	VALOR SOCIAL INTEGRAT (CONSOLIDAT)
		R-A	VAS	VASE	VASI
VALOR SOCIOECONÒMIC DIRECTE	VAS - D	37.322,30 €	3.346.261,66 €		3.346.261,66 €
VALOR SOCIOECONÒMIC INDIRECTE PROVEDORS	VAS - IP	2.753,63 €	24.309,51 €		24.309,51 €
ESTALVI A LA ADMINISTRACIÓ PÚBLICA	E - A	1.043.918,83 €			1.043.918,83 €
VALOR SOCIAL ESPECÍFIC	VASE			9.871.093,89 €	9.871.093,89 €
	VALOR TOTAL	1.083.994,75 €	3.370.571,17 €	9.871.093,89 €	10.063.567 €

Font: Institut Cerdà

En la figura 10 es mostra la distribució del valor generat per a cadascun dels grups d'interès clau d'EaC.

Figura 10. Resultat gràfic del VASI mitjançant el model polièdric

Font: Institut Cerdà

Els càlculs consisteixen en realitzar els sumatoris de les variables de valor que computen per a cadascun dels grups d'interès. La relació entre les variables de valor i a quin grup d'interès aplica cadascuna d'elles es pot veure a la taula 4. Matriu de variables de valor d'EaC.

Com es pot observar, el sumatori del valor generat en les diferents tipologies de valor excedeix a la quantia del VASI. Aquesta diferència representa precisament el **valor compartit** generat per EaC entre els diversos grups d'interès.

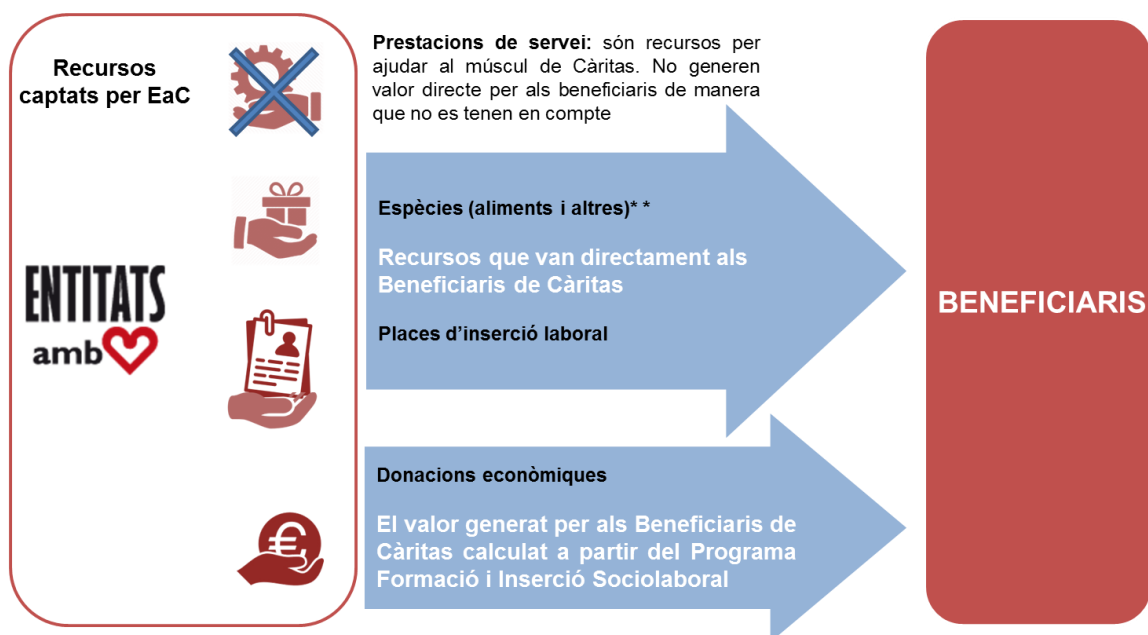
Aquest fet s'explica pel mateix motiu que la consolidació del Valor Social Específic; quan dues variables de valor o, en el cas del VASI, dos valors, ja siguin variables o valors socioeconòmics, comparteixen el mateix indicador / *proxy* / valor, aquest cal consolidar-lo, evitant redundàncies.

Pel que fa al valor generat per al grup d'interès "Beneficiaris", com que es tracta d'un cas especial, s'ha cregut convenient explicar quin procés de plantejament i càlcul s'ha seguit per arribar-hi.

Bàsicament, s'han sumat les variables de valor corresponents als grups d'interès Beneficiaris de Càritas i Beneficiaris d'EaC (taula 4.).

Per entendre què signifiquen o quins inputs inclouen aquestes variables de valor en relació als recursos captats per EaC provinents de les aportacions de les entitats col·laboradores, s'ha elaborat la figura 11.

Figura 11. Traçabilitat del càlculs per a l'obtenció del VASE del grup d'interès Beneficiaris

**Inclou les estades esportives i activitats esportives extraescolars que van directament als beneficiaris d'EaC al tractar-se d'una iniciativa específica del programa.

Font: Institut Cerdà

S'ha diferenciat entre, els valors generats a través de les espècies (aliments, altres espècies, estades esportives i activitats esportives) i de les places d'inserció que computen segons el seu valor de mercat a través de les corresponents variables de valor i, el valor generat arrel de les donacions econòmiques, que correspon al calculat a través de les dues variables de valor de la taula 8, corresponents als beneficiaris del programa Formació i Inserció Sociolaboral de Càritas.

En el cas d'espècies i places d'inserció el valor ha acabat sent el propi valor de mercat de cadascun d'ells però, en canvi, en el cas de les donacions econòmiques el valor ha resultat ser el valor que es genera mitjançant les diferents línies del programa de Formació i Inserció Laboral alimentades amb aquests recursos econòmics que, com sembla evident, és major.

Cal destacar que en el procés de la figura 11, entre els recursos captats per EaC i el valor que reben els Beneficiaris, hi ha la part de gestió del recursos que realitza CDB. És important entendre bé aquest fet, ja que és necessari per interpretar bé els resultats.

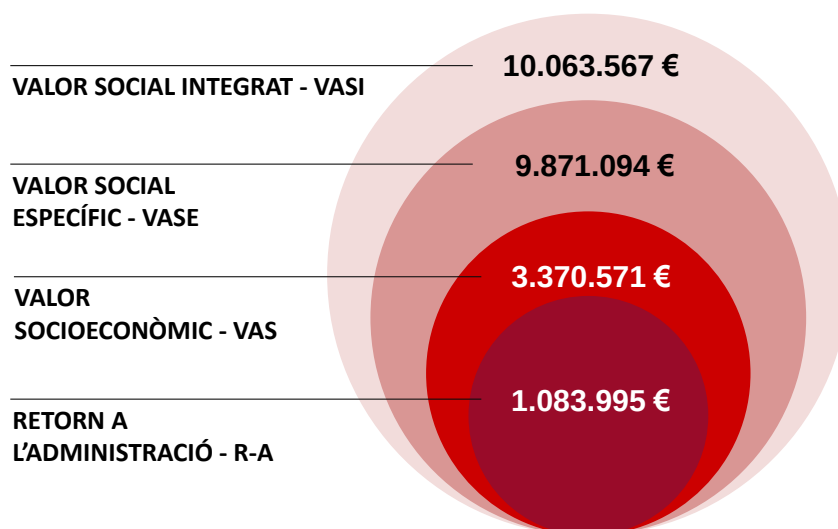
Més endavant en el subapartat de conclusions s'indicarà la interpretació dels valors o almenys quins criteris o punts s'han de tenir en compte per a fer-ho.

Cal destacar que aquests valors s'han contrastat amb els mateixos grups d'interès, aprofitant els contactes fets en les entrevistes, i tots ells ens han transmès que estan totalment d'acord en els resultats que s'han obtingut, però a la vegada destaquen que creuen que el valor de les 4 variables que no s'han pogut quantificar faria augmentar considerablement la xifra.

En aquest sentit, cal dir que els promotors d'aquesta metodologia estan avançant en com poder monetitzar les variables de valor emocionals (18. Esperança i 19. Autoestima) i es creu que en un futur proper es podran incloure en els càlculs.

Abans d'entrar en el subapartat final de conclusions, en la figura 12 es mostra una altra manera de representar els resultats.

Figura 12. Representació gràfica del VASI d'EaC i les 3 tipologies de valor que el conformen

Font: Institut Cerdà

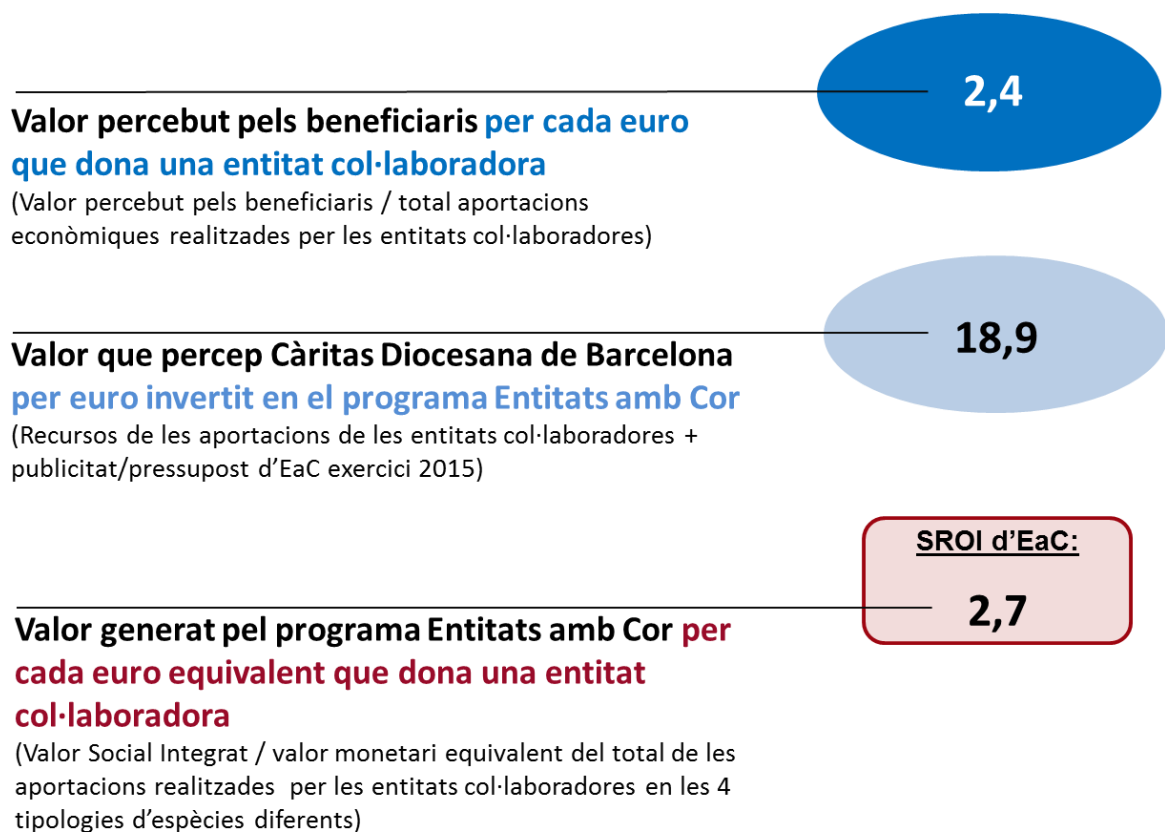
5. Conclusions

La primera conclusió que es pot extreure dels resultats obtinguts és que el **valor SROI del programa “Entitats amb Cor” és 2,7**. Això significa i s’interpreta com que per a cada euro equivalent que recapta EaC provinent de les aportacions de les entitats col·laboradores es genera gairebé el triple de valor. O, dit d’una altra manera, que per cada euro que aporta una entitat es genera un valor equivalent a 2,7 euros.

Aquesta és la interpretació més evident, però es poden extreure altres relacions que poden aportar informació interessant.

En la figura 13 se’n mostren algunes d’elles, incloent l’SROI d’EaC.

Figura 13. Exemple de relacions interessants

Font: Institut Cerdà

El primer valor correspon a quin valor reben els beneficiaris per euro (només donacions econòmiques) aportat per les entitats col·laboradores.

El segon valor és el valor que rep CDB per euro invertit en el programa. Per obtenir aquest valor es tenen en compte totes les aportacions que recapta EaC i que deriva cap a Càritas, i el valor de la variable de Publicitat de Càritas que obté l'entitat a partir de la feina de comercialització del voluntariat d'EaC. Per tant, no es tracta d'un benefici directe per a Càritas ja que realment tot benefici que obté Càritas el transfereix als beneficiaris a través dels diversos programes d'acció social.

L'última relació, SROI d'EaC, ja s'ha explicat.

A banda d'aquestes relacions cal destacar els més de **9 milions d'euros del Valor Social Específic** generat per als grups d'interès del programa EaC, el valor més gran de les 3 tipologies de valor que contempla la metodologia.

Aquesta elevada xifra del VASE, ja es preveia i és força comú en les organitzacions del tercer sector.

Deixant de banda la interpretació dels resultats i per posar punt i final a l'estudi, cal destacar el fet que l'estudi no només serveix per obtenir el Valor Social Integrat que genera el programa EaC, sinó que, gràcies al procés seguit d'involucrar els grups d'interès a través de les entrevistes, també aconsegueix generar un valor en si mateix.

En aquest sentit, també és important destacar la publicitat positiva que s'espera que guanyi EaC i conseqüentment CDB arrel d'aquest estudi, a través de diverses vies de difusió que l'entitat preveu dur a terme durant els propers mesos. D'aquesta manera es compleix també el tercer del beneficis que ha d'obtenir EaC, que és el de tenir un recurs o eina de comunicació i difusió per tal d'arribar a més entitats potencials de col·laboració.

ANNEX 1. Verbatings entrevistes Càlcul del VASI

Empreses amb Cor

Marta. Responsable de la **Fundació MRW**

"Personalment reconec que a la nostra organització ens dona prestigi i marca el fet de col·laborar amb organitzacions de caràcter social com és Càritas"

Pepe Isern. Soci de **Isern Patents**

"Aquesta col·laboració ens permet transmetre uns valors més enllà dels professionals tant a clients com a empleats"

Jordi Sala. Director de RRHH d'**Hotel Arts**

"Principalment el valor que ens aporta col·laborar amb Entitats amb Cor és la satisfacció tant personal com a nivell de l'organització"

Irene Gallardo. Gerent de la **Fundació Àurea**

"Col·laborem amb Càritas a través del programa d'Entitats amb Cor perquè sabem que es dona un bon ús als diners que aportem i que arriben als seus destinataris aconseguint així el resultat desitjat"

"Aquesta col·laboració ens dona reputació a l'empresa i una publicitat d'organisme amb serietat i valors"

Ignacio Guerra. Conseller Delegat de la consultoria estratègica **Alfa Consulting**

"Sentiment de grup tant a nivell dels socis de l'empresa com dels col·laboradors interns"

"Creiem fermament que col·laborar amb Entitats amb Cor de Càritas és un valor diferencial de cara als clients"

Mireia Marimón. Responsable d'RSC de la farmacèutica **Esteve**

"Col·laborar amb Entitats amb Cor ens aporta formació en valors i competències dels treballadors de la companyia"

"Tot i que, evidentment, no és l'objectiu de la col·laboració amb Entitats amb Cor, no ens costa reconèixer que aquesta ens dona una imatge i reputació de marca que és molt positiva per a nosaltres i, a més a més, és un diferencial a l'hora de captar clients"

Ignasi Busquets. Director de l'assessora immobiliària **Busquets-Galvez**

"Bàsicament el que rebem per participar en el programa d'Entitats amb Cor de Càritas és un retorn emocional, de satisfacció i de transmissió de valors que arriba tant a socis com als treballadors i, fins i tot, a proveïdors"

Clubs amb Cor

David Forniés. President de l'**Atlètic Masnou**

"Arran de l'experiència viscuda amb Entitats amb Cor i les bones sensacions experimentades el club s'ha obert a noves iniciatives de caire social"

Daniel Laga. Coordinador d'Esports de la **Diputació de Barcelona**

"Clubs amb Cor d'Entitats amb Cor és una molt bona via per reivindicar l'Esport com a activitat inclusiva ,solidària i de caràcter social"

Rafael Guayta. President del **Club de Tennis Barcino**

"Existeix un gran sentiment d'orgull de formar part del col·lectiu de Clubs amb Cor"

Albert Agustí. President del **Reial Club de Tennis Barcelona**

"Clubs amb Cor d'Entitats amb Cor es tracta d'una entitat avalada per la seva trajectòria i això li dona credibilitat i legitimitat"

Pedro Hidalgo. Director de Màrqueting i Comunicació de **Duet Esports**

"Que la organització col·labori amb aquesta Entitat fa que es crei una sinergia entre treballadors i clients"

Escoles amb Cor

Marta Mora. Professora **Escola Santa Teresa Ganduxer**

"Que et donin la placa d'Entitat col·laboradora dona un cert reconeixement i prestigi a l'escola"

Blanca Soler. Professora **Escola Dominiques de l'Ensenyament**

"Totes les xerrades que fan el voluntariat d'Entitats amb Cor són bones, però la de sisè de primària, Posa't les Piles, és realment encertada. Agraïm molt l'esforç que fan ja que es nota que hi ha hores de dedicació per a preparar les xerrades"

Anna Clavé. Professora **Escola Canigó**

"La canalla veu que tu, com a professora col·labores i estàs implicada i això és molt positiu ja que pots ser un model a la seva vista"

"Aquest tipus de col·laboracions amb Entitats amb Cor fa que els nens i nenes se sensibilitzin i que perdin la por a explicar qualsevol problema que tinguin, ja que entenen que hi ha problemes més greus com ???"

Lucía Navarro. Professora **Escola Mary Ward Barcelona**

"Col·laborant amb Entitats amb Cor de Càritas no tan sols transmet valors als nens, sinó també a pares, treballadors de les escoles i als mateixos professors"

Oriol Fonollosa. Responsable de l'àrea de Responsabilitat social i Pastoral de l' **Escola Palcam**

"L'escola es nodreix tant dels valors com de la bona organització, preparació de les xerrades i logística de Càritas a proporcionar-nos serveis més enllà de l'estrictament curricular"

Mª Antonia Movilla. Professora **Sagrat Cor Sagrià**

"Els dies abans i després de col·laborar amb Càritas les dones del menjador ens comenten que els nens i nenes es mengen tot el que tenen al plat"

Universitats amb Cor

Dra. M. Cristina Poblet. Vice-degana Facultat d'Economia i Empresa de la **Universitat de Barcelona**

"Particularment, creiem que la participació amb Entitats amb Cor de Càritas encaixa molt bé amb l'àrea de la facultat de vessant més social, de manera que ens reforça el discurs"

Dra. Eva Perea. Vice-rectora d'Ordenació Acadèmica de la **Universitat Abat Oliba CEU**

"Gràcies a participar al programa d'Entitats amb Cor de Càritas aconseguim sensibilitzar força als estudiants i, també, als propis professors"

Dr. Carlo Maria Gallucci. Vice-rector for International Relations and Students de la **Universitat Ramon Llull**

"El que ens aporta la col·laboració és, sobretot, una satisfacció personal i a nivell de universitat"

Roser Santigosa. Directora de Comunitat Universitària de la **Universitat Internacional de Catalunya (UIC)**

"La col·laboració amb Entitats amb Cor, ens ajuda a complir un dels objectius principals de la Universitat, despertar la faceta social dels estudiants, que seran els professionals del futur."

Isabel Trigo. Responsable de **Servei d'Universitaris Sol·lidaris de la UIC**

"Tots els alumnes que participen quan fem activitats amb Entitats amb Cor de Càritas o altres organitzacions del tercer sector, tenen una major facilitat d'inserció al món laboral"

"Des que col·laborem més activament amb Càritas, hem notat que el departament té més prestigi, fet que ens dona més força per poder arribar a més estudiants"

Cultura amb Cor

Paco Carmona. President de la **Hermandad Cultural Rocieros**

"Som una entitat amb pocs recursos i hem de fer un gran esforç per poder col·laborar amb Entitats amb Cor de Càritas, però la satisfacció i sentiment d'orgull que suposa fer-ho, val realment la pena. A més a més, potencia la unitat i cohesió del grup"

Esther Bonal. Directora centre de música i escena per la inclusió **XAMFRA**

"Col·laborar amb Entitats amb Cor de Càritas ens serveix d'eina per a poder obrir els ulls a la gent de la situació de vulnerabilitat que pateixen determinats col·lectius del barri o zona"

Ramon Botet. President **Orfeo Gracienc**

"Formar part de les entitats de Cultura amb Cor ens aporta bàsicament una gran recompensa emocional i satisfacció "

Josep Fèlix Bents. President del **Reial Cercle Artístic**

"La col·laboració amb Càritas s'alinea amb els principis fonamentals de la nostra entitat i, per tant, ens aporta identitat i prestigi."